

Het is weer tijd om de balans op te maken. Wat betekende het jaar 1996 voor onze bodem? Voor de bodemsanering zijn de resultaten van de beleidsvernieuwing bodemsanering (BEVER) belangwekkend. Het ziet ernaar uit dat BEVER voor een ommekeer in het denken over onze verontreinigde bodem gaat zorgen. Die kan wellicht het beste worden gekarakteriseerd met de term 'ontmythologisering van de bodemsanering'. De angst voor het 'gif in de bodem' is steeds minder een drijvende kracht bij de besluitvorming. Dat is maar goed ook, want angst is een slechte raadgever. Hoe langer hoe meer wordt calculerend met risico's omgegaan, zoals dat ook bij investeringen in medische voorzieningen en verkeersmaatregelen gebeurt. Bij een juiste toepassing van deze benadering wordt nodeloos verwijderen van grond en grondwater voorkomen. Dat scheelt veel geld! Er is wel een valkuil: het bepalen van de risico's van bodemverontreiniging is een vak op zich. Natuurlijk bestaan er computerprogramma's voor de berekening van risico's. De werkelijkheid is echter zo grillig en complex dat hiermee in de meeste gevallen alleen een eerste benadering kan worden verkregen.

Bij de bodembescherming zijn grote vorderingen gemaakt met het opstellen van de Richtlijnen voor bodembeschermende voorzieningen op bedrijfsterreinen. Men heeft nadrukkelijk gekozen voor richtlijnen en niet voor Algemene Maatregelen van Bestuur. Wat vrijwillig kan, hoeft immers niet te worden afgedwongen?

Het afgelopen jaar is wederom niet het jaar van de waterbodemsanering geworden. Toch wordt het slib op diverse plaatsen schoner. Dat wordt veroorzaakt doordat aan de belangrijkste lozingen paal en perk is gesteld.

Gedurende de afgelopen jaren zijn duidelijke puntbronnen van verontreiniging in preventieve zin met succes aangepakt. Dat geldt zowel voor de landbodem als voor de waterbodem.

Ik roep op in 1997 de diffuse verontreiniging te gaan bestrijden. Als rookgassen, uitlaatgassen, mest en bestrijdingsmiddelen niet worden aangepakt, zal de grauwsluier in Nederland toeslaan!